

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 7 2 2 3 2 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

- A) Bralno razumevanje
- B) Poznavanje in raba jezika
- C) Tvorjenje kratke besedilne vrste

Torek, 29. avgust 2017 / 90 minut (30 + 40 + 20)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec).

Izpitna pola je sestavljena iz treh delov, bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter tvorjenja kratke besedilne vrste. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B 40 minut, za reševanje dela C pa 20 minut.

Izpitna pola vsebuje 2 nalogi pri bralnem razumevanju, 8 nalog pri poznavanju in rabi jezika ter 1 nalogo pri tvorjenju kratke besedilne vrste. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 100, od tega 30 pri bralnem razumevanju, 50 pri poznavanju in rabi jezika in 20 za tvorjenje kratke besedilne vrste. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

Üres oldal

LAPOZZON!

A) SZÖVEGÉRTÉS

1. feladat

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatokat!

Teljesen leégett Krasznahorka vára

Hatalmas lángokkal égett szombat délután Krasznahorka vára, teljesen beomlott a tetőzete, így minden az enyészeté lett. A községben rendkívüli állapotot hirdettek ki. Vélhetően a várdomb aljában gyújtotta föl valaki a száraz fűvet, és a tűz felcsapott a tetőre. A vár fontos turisztikai célpont, évente több tízezer látogatót vonz. A magyar kormány kész anyagilag is hozzájárulni a felújítás költségeihez.

A tüzet négy órára teljesen eloltották a tűzoltók, így a szlovák hadsereg időközben megérkezett helikopterének bevetésére már nem volt szükség – mondta az [origo]-nak Vasik János, a Parameter helyszínen tartózkodó tudósítója. Hozzátette, hivatalosan is megerősítették, hogy – egy tűzoltónak az oltás során elszenvedett kisebb sérülésétől eltekintve – senkinek sem esett baja.

Daniel Krajcer, Szlovákia kulturális minisztere tragédiának nevezte a történeteket a település polgármesteri hivatala előtt este tartott sajtótájékoztatóján. Közölte, a vár biztosítva volt, a leégett tetőt minél hamarabb, lehetőleg nyárig felújítják. Ivan Rudolf, a védelmi minisztérium szóvivője arról tájékoztatót, hogy a várnál az éjszaka folyamán a szlovák hadsereg húsz hivatásos katonája segít a kárelhárításban. A SITA szlovák hírügynökségnek Jozef Hudák, a rozsnói tűzoltóság tisztje azt nyilatkozta, hogy a rozsnói és a dobsinai tűzoltóknak a szepsi és a saci tűzoltóállomások is segítséget küldtek. Bár rengeteg tűzoltó volt a helyszínen, a vár nehezen megközelíthető, ami nagyban akadályozta az oltást.

A tűz okáról egyelőre csak találgatások vannak, egyesek szerint a tarló kezdett égni, attól kapott lángra a vár szurkos zsindeleteteje, mások szerint az elektromos berendezés hibásodott meg. Helybéliek az MTI tudósítójának azt mondták, gyerekcsíny állhat a tűz mögött, legalább két-három gyereket láttak a vár oldalánál. Meg nem erősített információk szerint fel nem robbant lőszer is van a várban. Az RTL

Klub Híradójának beszámolójában látni lehetett, hogy a vár körüli növényzet is feketéllik, sőt a tűz egy időre átterjedt a közeli erdőre is.

Parbitka István várhosszúhegyi lakos beszámolója szerint "fél kettő körül kezdett el szivárogni a várból a füst, majd szinte percek alatt borult az egész épület lángokba. Nekünk helyieknek ez különösen sokkoló élmény, hogy a környék szimbóluma, a büszkeségünk a szemünk láttára válik porrá" – nyilatkozta az MTI-nek.

A község önkormányzata még délután rendkívüli állapotot hirdetett ki. A rendőrség körbezárta a területet, a várba senkit, az újságírókat sem engedik fel, így egyelőre még becslés sincs a károk mértékéről.

"Az már biztos, hogy Krasznahorka abban a formában, ahogy ismertük, hosszú évekig nem lesz látható, hiszen a vár tetőszerkezete egy az egyben megsemmisült, és beomlott" – jelentette ki Vasik János. A korábban a megyei közgyűlés kulturális bizottságának elnökeként is dolgozó tudósító szerint évente több tízezer látogató kereste fel a várat az elmúlt években, a környék idegenforgalma ezen a látványosságon alapult. "Csak remélhető, hogy nem pusztult el minden odabenn az Andrásyok kincseiből" – tette hozzá.

A krasznahorkai vár nevezetes turistalátványosság Rozsnó környékén, Szlovákia egyik legértékesebb történelmi épülete, amely múzeumként is működött a szlovák nemzeti múzeum igazgatása alatt. A várban számos kiállítást lehetett látni, a gyűjtemény alapját elsősorban fegyverek, képek, értékes bútorok képezték. Árvay Zoltán, a helyi tűzoltóság illetékese az Új Szó nevű lapnak azt mondta, hogy a fegyverraktárból a tűzoltók ki tudták menteni a műtárgyakat.

A várat a 13. század második felében a Csetneki és a Máriaassy család építtette, oklevél 1341-ben említi először. 1575-ben az Andrásyok birtokába került, akik 1578 és 1585 között reneszánsz erődítménnyé építették ki, majd 1676-ban pompás palotává alakították.

A várat 1812-ig lakták, 1817-ben a felsővárba villám csapott, és legrégibb részei leégtek.

1.1. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

1.1.1. Miért okozhat nagy bevételkiesést a környék idegenforgalmában a tűz?

_____ (1)

1.1.2. Miért nem volt szükség a szlovák hadsereg bevetésére a tűz oltásában?

_____ (1)

1.1.3. Hol és mikor tartott a szlovák kulturális miniszter sajtótájékoztatót a tüzről?

_____ (1)

1.1.4. Mennyi idő telt el a tűz keletkezése és eloltása között?

_____ (1)

1.1.5. Melyik helységekből érkeztek a tűzoltók?

_____
_____ (1)

1.1.6. Mi nehezítette a tűzoltók munkáját?

_____ (1)

1.1.7. Mi lehetett a tűz oka a vár környékén élők szerint?

_____ (1)

1.1.8. Mi okozhatta volna még a tüzet? Két dolgot nevezzen meg!

_____
_____ (2)

1.1.9. Előreláthatólag mennyi időt vesz majd igénybe a vár teljes helyreállítása?

_____ (1)

1.1.10. Melyik intézményhez tartozik a krasznahorkai várban működő múzeum?

_____ (1)

1.1.11. Melyik család nevéhez fűződik a vár fénykora?

_____ (1)

1.2. Írja az alábbi leírások mellé a megfelelő személynevet!

1.2.1. Régebben a megyei közgyűlés kulturális bizottságának elnöke volt:

_____

1.2.2. Minisztériumi sajtóreferens: _____

1.2.3. A helyszínen tartózkodó újságíró: _____

(3)

(15 pont)

A szürke mezőbe ne írjon!

Üres oldal

LAPOZZON!

2. feladat

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatokat!

Az év fája 2012-ben a zselnicemeggy

A hazai erdők egyik legkorábban virágzó fafaját, a zselnicemeggyet (*Padus avium*) választotta 2012-ben az év fájának az Országos Erdészeti Egyesület. A zsúri által kiválasztott 12 döntős fára csaknem tízezren szavaztak.

Az Országos Erdészeti Egyesület által az idei évre a figyelem középpontjába emelt fafaj magyar neve a szláv eredetű zöld (zelena) szóból vezethető le. Erősen illatos, 15–20 fehér virágból álló fürtös virágzata az erdők patak és folyó menti részeinek díszé. A magyar nyelv ismeri még májuszaként, bűdöshársként, gyöngyvirágfaként vagy apró fekete terméseire utalva vadmeggyként és kutyacseresznyeként.

A zselnicemeggy hatalmas területen megtalálható, Eurázsia java részét felöleli. Európában a Skandináv-félsziget északi csücskéig is eljut, délen viszont az Ibériai-, Appennin- és Balkán-félszigeten ritkul. Nyugat-keleti irányban Nagy-Britanniától egészen az Amur-vidékig, Kamcsatkáig és Japán északi részéig nyúlik. Észak-Afrikában az Atlasz-hegységben is megjelenik, s itt akár 2200 m tengerszint feletti magasságon is megtalálható.

8–18 m magas fafaj, de kedvezőtlen termőhelyeken kis méretű marad. Feketésszürke kérge gyógyászati jelentőségű, hatóanyaga ugyanis vizelethajtó, izzasztó hatású, így reuma és szifilisz ellen is használták.

Borsó nagyságú, fényes fekete termése keserűdes, július végén érik. Fatesté sárgás vagy vörösesfehér. Faanyaga meglehetősen rugalmas, könnyen hasítható. Nincs akkora jelentősége a faiparban, mint a közönséges cseresznyének, de a belsőépítészetben és a csónakgyártásnál gyakran találkozunk érdekes faanyagával.

A fagyokkal szemben ellenálló, jól tűri a hideget, és magas a vízigénye. Tipikus mészkerülő faj, mindig mészmentes termőhelyi viszonyok között jelenik meg. Szereti a humuszban és tápanyagokban gazdag talajt. Lombja az egyik leggyorsabban lebomló, nagy mennyiségű kalciumot juttat vissza a talajba, ezáltal termőhelyét is javítja. Termőhelyi igényének megfelelően hazánkban a sík vidékeken, elsősorban az ártereken jelenik meg. Ezen kívül ott van a láperdőkben is. A hegy- és dombvidékeken a patakok mentén találjuk.

Az év fája mozgalmat Magyarországon az Országos Erdészeti Egyesület indította útjára 1996-ban. Célja, hogy bemutassa a hazai erdők kevésbé ismert fafajait. Az adott évben az erdészeti ismeretterjesztés, az erdei iskola programok, tanulmányi versenyek és a szakmai kutatások kiemelten foglalkoznak az év fájával. Az elmúlt időszakban mintegy 200 tanulmány és kiadvány jelent meg az év fájáról. 2012-ben az Országos Erdészeti Egyesület együttműködik az Ökotárs Alapítvánnyal az Év Fája Verseny magyarországi lebonyolításában. A Csehországból indult kezdeményezéshez eddig 7 európai ország csatlakozott. Hazánkban tavaly 92, a helyben élőknek valami okból fontos fát (faegyedet) neveztek a versenybe.

2.1. Töltse ki a fát bemutató táblázatot!

2.1.1. Magassága		
2.1.2. Kérgének színe		
2.1.3. Virágzata		
2.1.4. Termésének nagysága és színe		
2.1.5. Faanyagának jellemzői		
Felhasználásának területe	2.1.6. Kérge	2.1.7. Faanyaga

(7)

2.2. Töltse ki a fa talaj- és vízigényét bemutató táblázatot!

2.2.1. Talaj	
2.2.2. Vízszükséglet	

(2)

2.3. Igazak (I) vagy hamisak (H) az állítások? Karikázza be a megfelelő betűt!

- 2.3.1. A zselnicemegyre majdnem tízezer ember szavazott. I H
- 2.3.2. A fa magyar elnevezései többnyire a növény valamely tulajdonságára utalnak. I H
- 2.3.3. A fa Észak-Afrikában nő legmagasabbra. I H
- 2.3.4. Magyarországon gyakran találjuk vizek közelében. I H
- 2.3.5. Az év fája mozgalom célja az ismeretlenebb fajok megismertetése. I H
- 2.3.6. Az év fája versenyben nyolc európai ország vesz részt. I H

(6)

(15 pont)

B) NYELVISMERET ÉS NYELVHASZNÁLAT

1. Egészítse ki az alábbi szöveget a megadott szavak megfelelően toldalékolt alakjával!

A téli _____ elsőre mindenkinek a sízés jut az eszébe, hiszen ilyenkor
(*sport*)

télen ez a sport a legkedveltebb és a legnagyobb _____ biztosító
(*szabadság*)

sportág. _____ megmozgatja a test majdnem minden izmát, és nagyon
(*egyenletes*)

kellemes élmény a _____ fedett hegyekben síslni, vagy részt venni egy
(*hó*)

izgalmas téli hegyi _____. Ilyenkor egyszerűen mesésnek tűnik a táj, a
(*túra*)

_____ hegyek és az óriásfenyők látványa lenyűgöző, a levegő kristálytisza,
(*hó*)

érdeemes hát mindenkinek _____ kelni.
(*út*)

A gyerekek legnagyobb örömeiket talán a szánkózásban találják meg. A kicsik szánkózás

közben _____ mozognak, méghozzá elég sokat, hiszen a völgyből mindig fel
(*szórakozik*)

kell mászniuk a domboldal _____, hogy ismét lecsúszhassanak. És valljuk
(*teteje*)

be, mi, felnőttek is szívesen csúszkálunk ilyenkor a _____.
(*gyerekek*)

A www.origo.hu nyomán

(10 pont)

2. Egészítse ki a szöveget a megadott igék megfelelően toldalékolt alakjával!

Tavaszi lakásfelújításon gondolkodsz? _____ hozzá 100 ezer forint értékű Mapei
(*nyer*)

termékeket! _____ a fürdőszobád és a konyhád is végre igazán modern és gyönyörű!
(*lesz*)

Régóta halogatód te is a konyha és a fürdőszoba felújítását? A tavasz az egyik legalkalmasabb
időszak erre. _____ részt játéunkban, ha felújításon _____!
(*vesz*) (gondolkodik)

Ha _____, csak minőségi alapanyagokat _____,
(*nekikezd*) (választ)

hiszen ezek _____, hogy a kiválasztott járólappal vagy csempe hosszú ideig
(*garantál*)

_____ szépségét. Mi _____ neked a választásban.
(megőríz) (segít)

Azok, akik most a MÉBKER Hálózat üzleteiben _____ – legalább 50 ezer
(megvásárol)

forint értékben – a felújításhoz vagy építkezéshez szükséges termékeket, egy 20 ezer forintos
wellness kupont _____ ajándékba.
(kap)

A www.femina.hu nyomán

(11 pont)

3. Írja be a szövegbe a megfelelő névutók betűjelét!

A	B	C	D	E	F	G	H
alatt	belül	közben	között	mellé	mellett	miatt	szerint

A költészet napja alkalmából rendez ünnepséget a Németh László Kulturális Alapítvány szombaton délután a Budapest _____ található kisvárosban, Szentendrén. Molnár Adrienn tájékoztatása _____ az eseményen az alapítvány kuratóriumi elnöke mond köszöntőt.

Az alapítvány egyik legfontosabb feladata, hogy kialakítsa és fejlessze a kapcsolatokat a kulturális élet szereplői _____. Ennek érdekében néhány héten _____ létrehoznak egy több egyesületet és alapítványt összefogó kulturális szervezetet.

A www.szin haz.hu nyomán

(4 pont)

4. Egészítse ki a szöveget a megfelelő igekötőkkel!

Hugh Grant, az 51 éves angol színész úgy döntött, _____ hagyja a filmezést. Nemrég egy interjúban árulta _____, hogy mindig is lámpaláza volt a felvételeknél, és egyre kevesebb lelkesedéssel játszik. Bár sok szép pillanatot köszönhet a filmezésnek, most úgy gondolja, hogy itt az ideje filmes karrierje _____ fejezésének. Hiányolni fogja ugyan a stábtagok barátságát, de már korábban _____ derült: a kamerák előtt állni igazából soha nem szeretett.

A www.nol.hu nyomán

(4 pont)

5. **Alkosson a megadott szavakból összetett szavakat, és írja be őket értelemszerűen a szövegbe! Ha a szöveg megkívánja, toldalékolja is őket!**

fény, hegy, orvos, part, szak, tető, védő, víz

Annak ellenére, hogy nagyon sokszor figyelmeztetnek bennünket a napozás veszélyeire, nem kell teljesen lemondanunk a napfürdőzés örömeiről, ha megfelelő _____ szereket használunk. Bár sokan még mindig nem veszik komolyan a védekezést, saját magunk és egészségünk érdekében is érdemes megszívlelni a _____ tanácsait. Különösen nagy veszélynek vagyunk kitéve _____, illetve a magas _____, ugyanakkor tartasuk észben azt is, hogy a homok, a jég és a beton is erős fényvisszaverő tulajdonsággal rendelkezik.

A www.femcafe.hu nyomán

(4 pont)

6. **Írja be a szövegbe a megadott szavakból képzett igeneveket!**

A méz csodás tulajdonságai

A mézben _____ gyümölcscukrok azonnal felszívódnak a szervezetben, és (találhat) energiává alakulnak. Fáradtság esetén, vagy akkor, amikor hirtelen nagyon fontos lesz, hogy _____ tudjunk, kiváló megoldás lehet egy-két kanál méz (összpontosít) elfogyasztása. Kipróbálhatjuk ilyenkor nagyanyáink módszerét, a mézbe _____ (tesz) fokhagyma fogyasztását is. Sokan _____ kanalazgatják a mézet, mert tartanak (fél) az elhízástól, pedig vitalizálásra, egészségmegőrzésre utolérhetetlen szerünk a méz minden típusa.

A www.bien.hu nyomán

(4 pont)

7. Keresse meg az összetartozó tagmondatokat, és írja be betűjelüket a szöveg megfelelő helyére!

- A és állandó szokásaink nem változnak
- B gyökerek nélkül pedig nincs egészséges élet
- C hogy a nagy rohanásban megálljunk egy kis időre
- D és reménységet keltenek mindnyájunkban
- E és hová tartunk

A családi szokások, rituálék, ünnepek összetartanak bennünket, biztonságot adnak, _____.

Hiszen bármi történjék is a külvilágban, ha a magánszféránkban rend van, _____, olyan nagy baj csak nem történhet. A családi ünnepek lehetővé teszik számunkra, _____. Hogy elgondolkodjunk azon, kik vagyunk, hová tartozunk, honnan jövünk, _____. Enélkül gyökértelennek éreznénk magunkat, _____.

A www.hazipatika.com nyomán

(5 pont)

8. Fordítsa le magyar nyelvre az alábbi szöveget!

Poletna muzejska noč bo letos že desetič pozno v noč odprla vrata razstavišč po vsej Sloveniji. V letošnji akciji sodeluje 79 muzejev, galerij in drugih razstavišč v 39-ih mestih in krajih, ki so pripravili več kot 200 prireditev. Sodelujoči muzeji in galerije bodo med 18.00 in 24.00 uro omogočili prost vstop. Obiskovalci bodo imeli tudi možnost sodelovanja v različnih delavnicah in zanimivih družinskih programih.

A www.delo.si nyomán

(8 pont)

M 1 7 2 2 3 2 1 1 1 5

(20 pont)

Üres oldal